

# POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

KATEDRA ANGLICKÉHO JAZYKA A LITERATURY PedF UK

<b>Autor práce:</b>	Kateřina Dbalá
<b>Název práce:</b>	Linguistic representation of selected characters in J. R. R. Tolkien's novels / Jazykové ztvárnění vybraných postav románů J.R.R. Tolkiena
<b>Vedoucí práce:</b>	doc. PhDr. Markéta Malá, Ph.D.
<b>Rok odevzdání:</b>	2022
<b>Rozsah práce:</b>	56
<b>Posudek:</b>	<input checked="" type="radio"/> vedoucího práce <input type="radio"/> oponenta
<b>Autor posudku:</b>	doc. PhDr. Markéta Malá, Ph.D.

	Posuzovaná oblast	Zvažovaná kritéria	Body (0-5) <sup>1</sup>
1.	<b>Celková charakteristika</b>	Splnění zásad zpracování práce, adekvátnost titulu práce, naplnění stanoveného cíle, logická struktura práce, vyváženost a propojenost teoretické a praktické části	5
2.	<b>Teoretická část</b>	Stanovení a splnění cílů, prezentace různých teoretických přístupů k řešení problému, jejich kritické posouzení a zvolení relevantní teoretické základny pro realizaci praktické části	5
3.	<b>Praktická část</b>	Vhodnost a aplikace zvolené metodologie, jasnost formulace hypotéz, relevantní a srozumitelná argumentace a interpretace získaných výsledků, jasnost formulace závěrů práce	5
4.	<b>Jazyková úroveň</b>	Gramatická správnost a komplexnost, slovní zásoba, koheze a koherence textu, interpunkce a stylistické aspekty, celková úroveň jazykového projevu	5
5.	<b>Struktura a forma</b>	Přehlednost struktury, členění, řazení a proporčnost kapitol a oddílů, konzistentnost úpravy práce, odpovídající rozsah práce, adekvátnost a provedení příloh	5
6.	<b>Práce s odbornou literaturou</b>	Kvalita, množství a relevance odborných zdrojů, kritický přístup ke zdrojům, odpovídající úroveň citační praxe	5

## Celkové zhodnocení práce (včetně kritických výhrad):

Bakalářská práce prezentuje originální výsledky korpusově založeného výzkumu zaměřeného na jazykovou charakteristiku románových postav J. R. R. Tolkiena. Metodologicky spadá práce do oblasti korpusové stylistiky, která není součástí základních kurzů bakalářského studia. Autorka se proto musela na vlastní výzkum připravit rozsáhlou rešerší, jejíž výsledky – nakonec širší, než by bylo pro práci samu nezbytné – shrnuje v úvodní teoretické kapitole.

Z prostředků, jichž Tolkien užívá k charakteristice postav, se autorka soustředila zejména na řeč těla dvou vybraných postav – Gluma a Legolase. Než mohla začít používat kvantitativně založené metody korpusové lingvistiky, musela autorka ručně označovat texty Tolkienovy trilogie Pán prstenů. Všechny pronomínální odkazy na zkoumané postavy byly nahrazeny příslušnými tvary vlastních jmen. V korpusu vytvořeném z takto označovaných textů v rozhraní cqpweb pak vyhledávala a vyhodnocovala kolokace obou vlastních jmen. Distribuci vlastních jmen popsal s pomocí dalšího korpusového nástroje, AntConc. Kromě toho, jak rychle a dobře se autorka zorientovala v práci s dvěma různými korpusovými nástroji, hodnotím vysoce také přesný popis použitých metod a postupů a zdůvodnění metodologických rozhodnutí provedených v jednotlivých krocích přípravy textů a jejich analýzy (kapitola 3). Díky tomu by na její práci mohl dobře navázat další podobně zaměřený výzkum.

Popis výsledků vlastního výzkumu (kapitola 4) uvádí frekvenční a distribuční analýza výskytu obou postav prezentovaná přehledně v tabulce a grafech. Jádro kapitoly 4 tvoří popis kolokačních profilů Gluma a Legolase. Autorka zkoumá nejprve substantiva označující části těla obou postav a pak slovesa, která popisují jejich způsob řeči a činnosti. Analýza ale nezůstává jen u substantiv a sloves; autorka analyzuje podrobně jejich modifikátory (adjektiva a adverbia) a slovesa, s nimiž se daná

<sup>1</sup> Bodové hodnocení na škále 1-5 (5 bodů maximum), 0 bodů z jedné či více posuzovaných oblastí automaticky znamená, že práce není doporučena k obhajobě.

substantiva pojí, a z kolokačních sítí skládá postupně obraz dvou zcela odlišných postav Tolkienovy trilogie. Je to dobře patrné zejména tam, kde se mezi kolokáty obou vlastních jmen objeví stejná substantiva a slovesa (*eyes, hands, say*), jejichž kolokace ale odhalují rozdíly mezi postavami. Dílčí výsledky ilustruje autorka vhodně vybranými příklady. Všechna zjištění interpretuje důsledně ve vztahu k charakteristice postavy.

V závěru práce se autorka dokázala podívat na detailní výsledky analýzy s nadhledem, porovnat a vyzdvihnout hlavní rysy obou postav a ukázat, jak jsou systematicky vytvářeny jazykovými prostředky popisujícími jejich části těla a způsob řeči a pohybu.

Autorce se podařilo prezentovat výsledky náročného výzkumu jasně, přehledně a čtivou formou.

### **Témata a náměty k diskusi při obhajobě**

1. Jak se liší funkce částí těla v charakteristice Gluma a u Legolase?
2. Jsou mezi Glumem a Legolasem rozdíly také v rozmanitosti (počtu různých typů) substantivních a verbálních kolokátů?
3. Čím může korpusově-stylistická analýza kolokací přispět k literárně-vědnému popisu postav?

**Práci tímto  doporučuji  nedoporučuji k obhajobě.<sup>2</sup>**

Datum: 5. září 2022

Podpis:

---

<sup>2</sup> Výsledná známka zahrnuje hodnocení posudku vedoucího práce, hodnocení posudku oponenta a hodnocení výkonu studenta v průběhu obhajoby.